

Н. І. Луцька*

КООРДИНАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

На сучасному етапі розвитку української держави важливим завданням є реформування стану економіки на різних рівнях, починаючи з національного і завершуючи рівнем підприємства, а також побудова ефективного механізму координації інвестиційної діяльності.

На сьогоднішній день вивченню процесу координації інвестиційної діяльності в Україні присвячено величезну кількість праць вітчизняних (З. О. Манів, С. В. Мочерний, Т. В. Майорова) та зарубіжних (А. П. Дурович, Н. І. Кремптон) вчених.

Мета даної наукової статті полягає у розгляді інвестиційних аспектів діяльності Івано-Франківської області.

Основним завданням дослідження є розгляд проблем залучення іноземних інвестицій в економіку Івано-Франківської області.

Інвестиційна діяльність має важливий соціально-економічний аспект. Актуальним завданням сьогодення є розвиток інвестиційної діяльності, спрямований на створення привабливого інвестиційного середовища та суттєвого нарощування обсягів інвестицій в Івано-Франківській області.

Якщо говорити про інвестиційний процес, то одним із етапів його здійснення є координація інвестиційної діяльності. Вона спрямована на подолання перешкод, які на даний час при мінімальних витратах дозволяють переходити до формування та реалізації скорегованого інвестиційного портфеля в рамках раніше визначених стратегічних цілей інвестиційної діяльності і розробленої стратегії формування інвестиційних ресурсів. Форми державної координації інвестиційної діяльності показано на рис. 1.

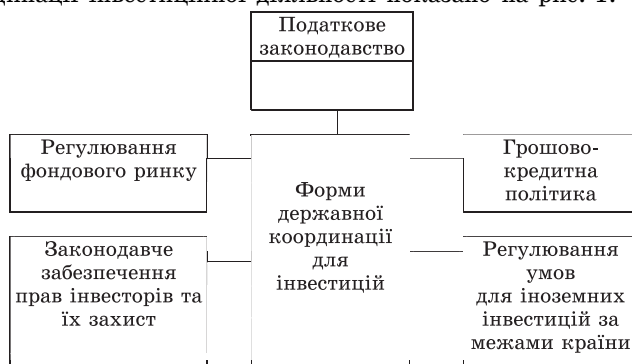

Рис. 1. Форми державної координації інвестиційної діяльності

Характеризуючи термін координація, необхідно зауважити, що його суть розкривається через розшифровку лат. *coordinatio* — розташування у певному порядку. Таким чином координація є складовим елементом управління для узгодження дій різних частин системи, що управляється. В основі координації перебуває логіка здійснення виробничих та управлінських процесів. Виробнича координація передбачає розробку взаємопов'язаних планів обробки матеріальних потоків усередині виробництва і за його межами. Координація управлінської діяльності полягає в узгодженні взаємодії виконавців, підрозділів, підприємств. Форми здійснення координації — наради, зустрічі, спеціальні плани координації, координаційні комітети та ін¹.

Основними напрямками координації інвестиційної діяльності на обласному рівні є:

- створення сприятливого для інвестування середовища;
- інноваційне спрямування інвестицій;

- регулювання ціни інвестицій;
- вдосконалення амортизаційної політики;
- сприяння залученню вітчизняних і іноземних інвестицій;
- розвиток фондового ринку.

Загальний обсяг залучених в економіку Івано-Франківської області прямих іноземних інвестицій на 1 січня 2007 р. становив 66,5 млн. дол. США, що на 42,6 % більше, ніж на відповідну дату попереднього року².

В економіку нашої області інвестували капітал представники 20 країн світу (на 1 січня 2006 р. було 22 країн-інвесторів). Найбільшими інвесторами економіки області були Росія — 25,6 млн. дол. США, Польща — 6,3 млн. дол. США, Канада — 6,3 млн. дол. США. Цим трьом країнам належить 57,3 % загального обсягу прямих інвестицій в економіку Івано-Франківщини³.

Функціональним механізмом координації інвестиційної діяльності є сукупністю принципів, форм і методів із відповідними інституційними і організаційними структурами, що виконують функції адекватні сучасному стану економіки по активізації інвестиційного потенціалу з метою забезпечення стійкого економічного зростання⁴.

Оскільки координація залучення інвестицій — це процес, що припускає безліч складових, його активізація неможлива без раціонального використання факторів інформаційного, правового, організаційного та економічного забезпечення⁵.

До інформаційного забезпечення належать: стан капіталу галузей економіки, залучення і здійснення інвестиційної діяльності, стан інвестиційного потенціалу, а також діяльність суб'єктів і об'єктів інвестування.

Правове забезпечення полягає у формуванні системи законодавчих і нормативних актів державного регулювання і захисту прав інвесторів, методичному забезпеченні координації інвестування. Організаційне забезпечення охоплює: формування державних органів регулювання в інвестиційній сфері, організацію і технологію розробки та реалізації державних програм інвестування, забезпечення страхуванням інвестицій. Економічне забезпечення полягає у формуванні джерел інвестицій і формування умов здійснення інвестування.

Регіонам належить важлива роль у залученні іноземних інвестицій. На обласному рівні легше відновити довіру інвесторів до партнерів та органів державного управління на основі чинного законодавства в рамках сприяння поліпшенню інвестиційного клімату в регіоні, забезпеченню його конкурентоспроможності як об'єкта інвестиційної діяльності⁶.

Суть механізму координації інвестиційної діяльності виражається в сукупності моделей регіону — планування, залучення і регулювання інвестицій, складається в сукупності з моделі оцінки і прогнозування чинників, що впливають на активізацію інвестиційного потенціалу, а також планування заходів щодо розробки впроваджених методів координації залучення інвестицій.

Важливим засобом координації надходження іноземних інвестицій в регіон є система оподаткування. У цій фінансовій системі слід активізувати роботу щодо приведення норм внутрішнього податкового законодавства до загальноприйнятих міжнародних стандартів.

Аналіз інвестиційної діяльності та сам процес розвитку інвестиційного клімату в регіоні підтверджують той факт, що сучасна політика керівництва області не забезпечує до кінця дієвого механізму організації інвестиційної діяльності. Це зумовлює необхідність вироблення нових підходів до формування стратегії інвестиційної діяльності в регіоні.

Метою такої стратегії є створення умов для ефективних надходжень в економіку регіону. Під ефективними вкладеннями звичайно розуміються такі інвестиційні надходження, які, крім плати за ризик інвестицій, дозволяють одержати прийнятну для інвестора і для регіону, який приймає інвестиції, економічну вигоду у вигляді прибутку від інвестицій. У зв'язку з цим, основним критерієм для інвестора буде очікувана

² Розраховано на основі даних статистики Головного управління економіки Івано-Франківської державної адміністрації.

³ Розраховано на основі даних статистики Головного управління економіки Івано-Франківської державної адміністрації.

⁴ Шапошнікова О. М. Механізм державного регулювання і планування залучення інвестицій у виробничу сферу регіону: Автореф. дис. ... канд. наук держ. упр. — Донецьк, 2007. — С. 12.

⁵ Денисенко М. П. Організаційно-економічний механізм інвестування: Монографія. — К., 2004. — С. 192.

⁶ Музиченко А. С. Державне регулювання інвестиційної діяльності. — К.: Науковий світ, 2005. — С. 87.

прибутковість на вкладений капітал у зіставленні зі ступенем ризику, а для області — підвищення бюджетної ефективності економіки регіону.

Основними умовами втілення розумної та привабливої для інвесторів інвестиційної стратегії є наступні:

- доступна і повна інформація про об'єкти;
- встановлена і виписана процедура одержання прав;
- критерії визначення переможців у випадку тендерів за право;
- зрозумілий механізм оцінки вартості прав;
- державний інститут реєстрації прав;
- державні заходи стимулювання та підтримки інвесторів.

Велике значення для формування й реалізації стратегії інвестиційної діяльності регіону має також урахування галузевої специфіки і внутрішніх особливостей області, У той же час інвестиційна стратегія Івано-Франківської області повинна тісно переплітатись із маркетинговою стратегією, підпорядковуватися вимогам ринку.

У цілому ж в стратегії створення оптимального механізму координації інвестиційної діяльності повинні бути визначені:

- пріоритетні напрямки інвестиційної діяльності, яким надається державна підтримка;
- механізм стимулювання залучення інвестицій;
- зростання гарантій прав інвесторів;
- спрощення порядку отримання інвесторами документів, що необхідні для здійснення інвестиційних проєктів;
- встановлення адміністративної відповідальності посадових осіб за дію або бездіяльність, результатом яких є створення перешкод і погіршення умов здійснення інвестиційної діяльності.

Дуже важливим стратегічним напрямком вкладення коштів, на нашу думку, має бути інвестування в людину. Україна проголошена соціальною державою, тобто повинна бути забезпечена нормальна життєдіяльність кожної особи. Інвестиції в людину є передумовою економічного зростання регіону, адже людина — це головний фактор відтворення виробництва. А тому інвестиції у людину, у приріст її продуктивної сили на основі підвищення її працездатного періоду, зниження часу хвороб, розширення її знань, підвищення кваліфікації, можливостей самореалізації, володіння інформацією, накопиченням у культурі, збереження екологічно чистого середовища дадуть змогу регіону через певний проміжок часу повною мірою окупити свої вкладення, оскільки лише людина забезпечує подальший розвиток цивілізації.

Таким чином, розв'язати проблему залучення іноземних інвестицій в економіку Івано-Франківської області можна тільки за таких умов, як: покращення макроекономічної ситуації в країні у цілому (насамперед, це прискорення проведення реформ, удосконалення грошово-кредитної політики та валютної політики, створення умов для виникнення ефективних приватних власників, посилення боротьби з корупцією), так і послідовної реалізації системи взаємозв'язаних економічних, правових, організаційних і інформаційних заходів, спрямованих на утворення привабливого інвестиційного клімату й поживлення інвестиційної активності.

Особливу групу в стратегії інвестиційної діяльності регіону утворюють організаційні заходи, спрямовані на зростання ефективності дієвості механізму координації інвестиційної діяльності.

З цією метою пропонується:

- введення системи оцінювання роботи органів виконавчої влади по залученню інвестицій;
- здійснення постійного моніторингу їх діяльності з роз'яснення положень нормативно-правових актів;
- забезпечення недопустимості невідповідності таких роз'яснень законодавству країни;
- оперативне реагування на факти погіршення умов інвестування.

*Стаття рекомендована до друку кафедрою економічної теорії
Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького
(протокол № 3 від 20 жовтня 2007 року)*